

TEATER

Homme RAT «ESTONIAS»

Seisame kultuuriloolise sündmuse lävel: homme on «Estonias» Eduard Tubina ooperi «Barbara von Tisenhusen» esietendus. Huvivi esietenduse vastu on suur.

Ennustab see «Barbara von Tisenhuseni» õnneliku lavalist saatust? Võib kinnitada ainult ühte: kui «Barbara von Tisenhusen» esitas kõrged nõuded teatritele, siis samasugused nõuded esitab ta ka publikule.

Armas ning ilus sõna «ooperlikkus», mis võib kõlada komplimendina näiteks «Gioconda» puhul, saaks «Barbara» puhul täiesti vastupidise tähenduse. «Barbara von Tisenhusen», mis oma olemuselt on tihe muusikaline draama, nõuab igalt esitajalt muusikaliste ja näitlejaviimete kompleksisust. «Barbara» paljude tege- laste hulgas pole ühtegi, kellelega poleks seotud ooperi dramaturgia ja selle areng, tema muusikas pole ainustki «illustreerivat» või «rahustavat» episoodi, «siduvat» repliiki või retsi- tatiivi.

«Barbara von Tisenhuseni» muusikalis-dramaturgiline pingeline katkematus elektriseeris teatrirahvast proovidel, nii klassis kui laval. Tööd võib teater lu-

Franz Bonnius (Kalju Karask) ja Barbara von Tisenhusen (Haili Sammelselg).

geda kordalainuks ainult siis, kui too pinge ka laval saali jõuab.

«Barbara» teiseks peaprooviks jõudis Tallinna Eduard Tubin, ja Haili Sammelselg, kes sellel proovil nimiosas kaasa tegi, pälvis maestro komplimen- di: «Just sellisena kujutasi- ngi Barbarat ette.» Ent teatril on varuks veel teine huvitav Barbara — Maarja Haamer — ning esietenduskoosseisu kin- nitamine seab teatri kunstilise juhtkonna väga tõsi- se probleemi ette.

«Barbara von Tisenhuseni» lavalettoomise puhul võib tuua mitmeid näiteid artistide entusiasmist ning eeskujulikust töösseisu- misest. Pastor Friesneri

rollis esineb ka Voldemar Kuslap, kes lühikese ajaga osa korralikult selgeks õp- pis. Alles viimaste proovi- de käigus lülitus lavastu- se Valdo Truve.

Nagu iga esietendus, on «Barbara von Tisenhusen» olnud seotud murede ja raskustega. «Barbara» pu- hul on neid muresid eriti ohtralt olnud. Tahaks loo- ta, et seda suurem on siis pärast meie kõikide rõõm.

Ooperi töid lavale diri- gent, Eesti NSV rahva- kunstnik Kirill Raudsepp, lavastaja, Eesti NSV tee- neline kunstitegelane Udo Väljaots. Lavakujundus on Eesti NSV teeneliselt kunstnikult Lembit Roo- salt.

L. METSAALT

6w 281, 3. XI 1964.